

Sammenlikner kommunale helsetjenester

Det er stor variasjon i tilbudet av helse- og omsorgstjenester mellom norske kommuner.

– Helsedirektoratets nye, interaktive webtjeneste SAMDATA kommune viser forskjeller mellom kommunene i ressursbruk og mottakere av helse- og omsorgstjenester. Den brukerstyrte visningen gjør det mulig å sammenligne egen kommune med landsgjennomsnittet og andre kommuner.

Helsedirektoratet har analysert dataene og finner at det er store og vedvarende forskjeller mellom kommunene i ressursbruk og tjenestetilbud av helse- og omsorgstjenester.

I mange kommuner mottar knapt 60 prosent av de eldre hjelp fra kommunen, mens andre kommuner gir tjenester til mer enn 80 prosent av sine eldre innbyggere. Hvilket tilbud som gis, og hvor omfattende tilbudet er, varierer også.

Små kommuner har ofte et høyere nivå av tjenestemottakere enn større kommuner, og det er større forskjeller mellom små kommuner enn mellom store.

Forskjellene mellom kommunene er lite endret fra 2010 til 2015.

Samhandlingsreformen skulle få pasienter raskere fra sykehus og tilbake til kommunen. Likevel er det fremdeles

80 000 liggedøgn på sykehus for pasienter som er ferdig behandlet. Rapporten Samdata kommune viser at kommuner som har et lavere nivå av både helsetjenester i hjemmet og institusjonsopphold for eldre, også har flere liggedager på sykehus for utskrivningsklare pasienter enn andre kommuner.

Tallene indikerer at disse kommunene har mindre kapasitet til å ta imot og håndtere ferdigbehandlede pasienter. Dette er ofte middels store kommuner med kort avstand til sykehus.

Kommuner som har et høyt nivå av både helsetjenester i hjemmet og institusjonsopphold, har færre liggedager for utskrivningsklare pasienter.

Det er en langvarig trend at andelen yngre mottakere (under 67 år) av kommunale helse- og omsorgstjenester øker. Aldersgruppen under 67 år sto for 36 prosent av mottakerne av kommunale helse- og omsorgstjenester i 2010 og 39 prosent i 2015. Dette til tross for at andelen i befolkningen under 67 år falt fra 87 til 85,6 prosent i samme periode. For aldersgruppen 67–79 år har det vært en nedgang i bruk av kommunale helse- og omsorgstjenester fra 2009 til 2015. Nedgangen gjelder både mottakere av helsetjenester i hjemmet,

mottakere av praktisk bistand, trygghetsalarm, samt korttids- og langtidsopphold.

Nedgangen gjelder for små og store kommuner, men er mest tydelig for de største kommunene.

Nedgangen skyldes ikke at det er færre mottakere i 2015 enn i 2009, men at befolkningsveksten i denne aldersgruppen har vært sterkere enn veksten i antallet mottakere. Antallet mottakere økte med 10,8 prosent, mens befolkningen økte med 29 prosent. De største byene har hatt en vekst i totalt antall tjenestemottakere i alderen 67–79 år på knapt fire prosent og en vekst i befolkningen på 30 prosent.

Den brukerstyrte webtjenesten SAMDATA kommune inneholder tall for bruk av fastleger og andre kommunale helse- og omsorgstjenester i alle landets kommuner. Her finner du også tall på kostnader til helse- og omsorgstjenester, årsverkstall og data på omfanget av utskrivningsklare pasienter. Styrringsdata fra SAMDATA kommune har som mål å gi mer kunnskap om kommunal variasjon i helse- og omsorgstjenester og understøtte kommunenes eget forbedringsarbeid.